

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W GLIWICACH
W I-PÓŁROCZU 2010 ROKU**

POWIATOWY RAPORT PÓŁROCZNY

I/P/2010

Gliwice 2010

*Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła*

Opracowanie: © Andrzej Kasperek

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	4
II. Analiza i diagnoza	8
1. Bezrobocie i oferty pracy wg zawodów	8
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe	13
3. Podsumowanie	17
Załączniki	19
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w Gliwicach. Stan w końcu I półrocza 2010 r.	
Załącznik nr 2. T-I/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	
Załącznik nr 3. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	
Załącznik nr 4. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	
Załącznik nr 5. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	
Załącznik nr 6. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	
Załącznik nr 7. T-I/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gliwicach w I półroczu 2010 r.	

WSTĘP

Opierając się na zapisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*”¹.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki)**,³
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Podstawowe definicje

- ***monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych***, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędów pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³ J.Rittau, A.Kasperek, R.Rewkowski „*Monitoring rynku pracy Gliwic, Knuruwa i Pyskowic z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych; Gliwice 1994-97*” Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic Gliwice 1998

⁴ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA PÓŁROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – I/P)

Źródłem informacji do opracowania tego raportu są:

- Wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2010 roku” i załącznika 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2010 roku” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- Półroczne powiatowe raporty „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach” w latach 2005 - 2009.

Mierniki stosowane do monitoringu

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I-półroczu danego roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I-półroczu danego roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe,**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),**

$W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe**

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy czy nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\bar{N}_I^k), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1$, **zawód jest nadwyżkowy,**

$\bar{N}_I^k < -1$, **zawód jest deficytowy ,**

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$, **zawód jest zrównoważony**

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k = 0$ i $\bar{B}_I^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę (zrównoważonych).

3) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k** ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu I-półrocza danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu I-półrocza danego roku.

W raporcie stosowana jest kwalifikacja zawodów i specjalności wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności

dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 oraz z 2007 r. Nr 106, poz. 728).

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY

W Gliwicach na koniec I-półrocza roku 2010 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła prawie 6500 (kobiety stanowiły 53%) i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrosła prawie o 800 osób. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) wyniósł 15% ogółu bezrobotnych (w I-półroczu 2009 roku - 14%). Ponad 53% tej grupy osób to kobiety (patrz *Tabela 1*).

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Gliwicach na koniec I półrocza 2010

	ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
			razem	kobiety	razem	kobiety
liczba bezrobotnych	6480	3423	102	48	946	506
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	53%	2%	1%	15%	8%
odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	53%	100%	47%	100%	53%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowanie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%).

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w Gliwicach na koniec I półrocza roku 2010

kod zawodu	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	ogółem	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby długotrwale bezrobotne	
					razem	kobiety	razem	kobiety
000000	Bez zawodu	1109	17,1%	18,0%	4,9%	8,3%	6,4%	5,5%
522107	Sprzedawca	560	8,6%	15,0%	4,9%	6,3%	9,9%	17,4%
722204	Ślusarz	243	3,8%	0,6%	-	-	5,0%	0,4%
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	132	2,0%	3,4%	1,0%	2,1%	2,7%	4,3%
913207	Sprzątaczką	130	2,0%	3,7%	-	-	3,4%	6,3%
931301	Robotnik budowlany	110	1,7%	-	-	-	1,6%	-
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	106	1,6%	2,8%	-	-	2,0%	3,6%
311502	Technik mechanik	91	1,4%	0,2%	-	-	1,7%	0,2%
512201	Kucharz	78	1,2%	1,6%	-	-	1,4%	2,4%
712102	Murarz	73	1,1%	-	-	-	0,7%	-
	Razem 10 zawodów		40,6%	45,3%	10,8%	16,7%	34,9%	40,1%

* odsetek liczony w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Znaczny odsetek (prawie 9%) – podobnie jak w poprzednich latach - stanowią osoby o zawodzie „Sprzedawca - 522107”. Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generuje

ponad 40% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie w tych zawodach zarejestrowanych jest prawie 35% osób długotrwale bezrobotnych (patrz Tabela 2).

Tabela 3. Struktura i ranking 10 zawodów o największej liczbie osób długotrwale bezrobotnych w Gliwicach na koniec I-półroczu roku 2010

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych długotrwale	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	długotrwale		
522107	Sprzedawca	560	94	9,9%	17%
000000	Bez zawodu	1109	61	6,4%	6%
722204	Ślusarz	243	47	5,0%	19%
913207	Sprzątaczką	130	32	3,4%	25%
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	132	26	2,7%	20%
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	106	19	2,0%	18%
311502	Technik mechanik	91	16	1,7%	18%
931301	Robotnik budowlany	110	15	1,6%	14%
512201	Kucharz	78	13	1,4%	17%
915202	Dozorca	52	13	1,4%	25%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

W grupie zawodów o największej liczbie długotrwale bezrobotnych aż siedem (*pracownik biurowy, asystent ekonomiczny, sprzedawca, sprzątaczką, ślusarz i dozorca oraz osoby bez zawodu*) utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku (patrz Tabela 3).

Tabela 4. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Gliwicach na koniec I-półroczu 2010 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych długotrwale	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	długotrwale		
1	422301	Telefonistka	11	7	0,7%	64%
2	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	12	7	0,7%	58%
3	131901	Kierownik małego przedsiębiorstwa (g.n.i)	13	6	0,6%	46%
97	000000	Bez zawodu	1109	61	6,4%	6%
101	123901	Kierownik wewn. jednostki organiz. (g.n.i)	10	0	0%	0%
102	214903	Inżynier automatyki i robotyki	11	0	0%	0%
103	224101	Pielęgniarka	12	0	0%	0%
104	244105	Socjolog	16	0	0%	0%
105	311402	Technik telekomunikacji	13	0	0%	0%
106	315206	Kontroler jakości wyrobów – art. przemysłowe	10	0	0%	0%
107	322303	Technik dentystyczny	10	0	0%	0%
108	341404	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	24	0	0%	0%
109	514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	20	0	0%	0%
110	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	17	0	0%	0%

111	514109	Fryzjer damski	10	0	0%	0%
112	811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	10	0	0%	0%
113	829190	Pozostali operatorzy maszyn (g.n.i)	12	0	0%	0%

* w rankingu umieszczono zawody (113), w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych (g.i.n.) – gdzie indziej niesklasyfikowani

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród 737 zawodów identyfikowanych na rynku pracy w Gliwicach na koniec I-półrocza 2010 roku, dla 36 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, tzn. wszyscy bezrobotni byli długotrwanie bezrobotni. Ale aż w 92% tych zawodów, zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 8% zawodów liczba zarejestrowane były 2 osoby (patrz Załącznik 6). Duża liczba osób długotrwanie bezrobotnych nie mających zawodu, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia. W grupie zawodów, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych, dla trzynastu zawodów wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0% (patrz Tabela 4).

Tabela 5. Struktura i ranking 12 zawodów o największej liczbie bezrobotnych absolwentów w Gliwicach na koniec I-półrocza roku 2010

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów	
		ogółem	absolwentów	do ogółu zarejestrowanych absolwentów	do liczby bezrobotnych w zawodzie
241102	Ekonomista	57	6	5,9%	11%
000000	Bez zawodu*	1109	5	4,9%	0%
522107	Sprzedawca	560	5	4,9%	1%
244204	Politolog	15	4	3,9%	27%
214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	9	4	3,9%	44%
213990	Pozostali informatycy (g.n.i)	6	4	3,9%	67%
241990	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (g.n.i)	40	3	2,9%	8%
214101	Architekt	16	3	2,9%	19%
214903	Inżynier automatyki i robotyki	11	3	2,9%	27%
247901	Specjalista administracji publicznej	10	3	2,9%	30%
222108	Specjalista ochrony środowiska	7	3	2,9%	43%
214602	Inżynier technologii chemicznej	4	3	2,9%	75%
Razem dla 12 zawodów				45,1%	

* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych

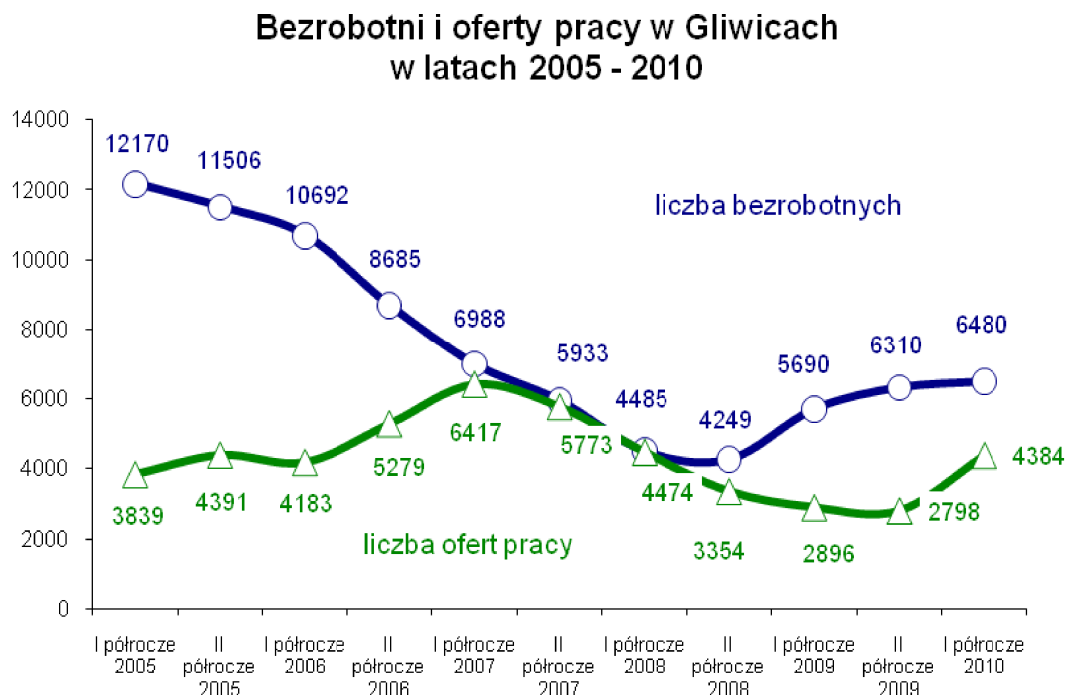
(g.i.n.) – gdzie indziej niesklasyfikowani

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) stanowią tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych (patrz Tabela 1). Są zarejestrowani w 59 zawodach, ale już sześć z nich generuje ponad 25% bezrobotnych w tej grupie (patrz Załącznik 1 i Tabela 5).

Grupa absolwentów bez zawodu - czyli głównie absolwentów liceów ogólnokształcących lub profilowanych – stanowi prawie 5% wszystkich absolwentów.

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

W I półroczu 2010 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy 4384 ofert pracy. Po systematycznym spadku liczby bezrobotnych w latach 2005 – 2008, od I półrocza 2009 roku następuje ponowny ich wzrost (patrz Wykres 1). Pozytywnym faktem jest wzrost ofert pracy. Największe zapotrzebowanie (prawie 25% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu „Robotnik gospodarczy – 914103”. Poszukiwany był również „Pracownik biurowy – 419101” (9%) oraz telemarketer - 341504 (około 4%).

Trzy zawody: robotnik budowlany, sprzedawca, pracownik biurowy znajdują się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku niezmiennie od 2005.

Tabela 6. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie ofert pracy w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w zawodzie do ogółu ofert
914103	Robotnik gospodarczy	1062	24,2%
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	439	10,0%
419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	385	8,8%
341504	Telemarketer	160	3,6%
931301	Robotnik budowlany	154	3,5%
913207	Sprzątaczką	95	2,2%
522107	Sprzedawca	67	1,5%
413103	Magazynier	62	1,4%
241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	59	1,3%
241302	Doradca personalny	53	1,2%
Razem dla 10 zawodów			58%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 7. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni i stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7	8	0	0
Górnictwo i wydobywanie	18	19	11	1
Przetwórstwo przemysłowe	1096	1510	419	87
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	58	63	2	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	69	66	5	2
Budownictwo	523	577	581	52
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1040	1394	492	40
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	190	137	100	10
Transport i gospodarka magazynowa	193	157	109	36
Informacja i komunikacja	98	67	131	25
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	90	59	112	9
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	71	52	21	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	237	156	131	2
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	269	228	620	54
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	98	56	317	46
Edukacja	74	95	1018	163
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	69	91	139	32
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	67	35	39	7
Pozostała działalność usługowa	202	97	137	78
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

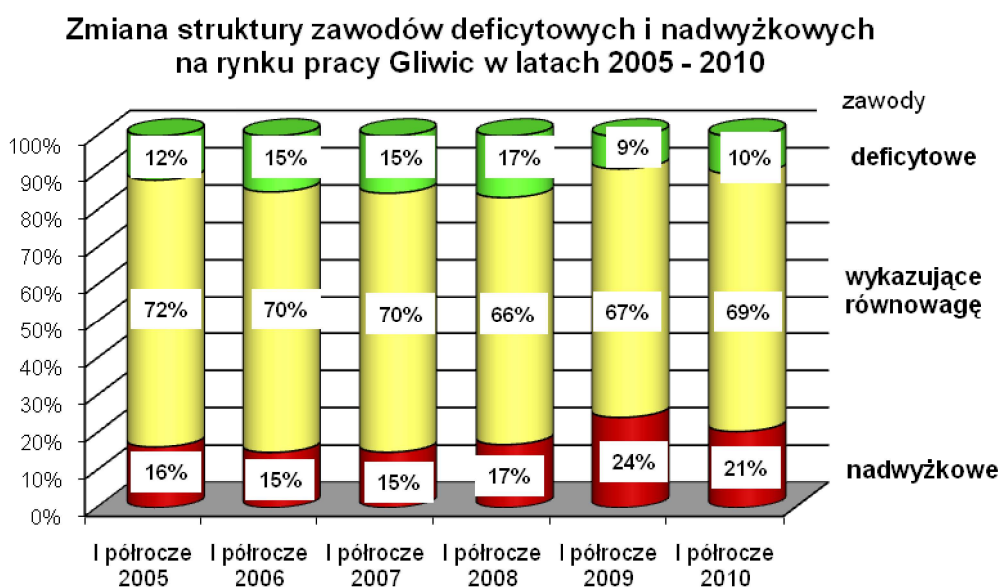
Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy w I półroczu 2010 roku według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych - podobnie jak

w latach poprzednich - była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (prawie 25%) oraz sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” (ponad 23% ogółu bezrobotnych). Natomiast największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: „Edukacja” (23%), „Budownictwo” (prawie 17 % wszystkich ofert).

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁵ dla Gliwic, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz Załącznik 4 i 5), zidentyfikowano w I półroczu 2010 roku 279 elementarne grupy zawodowe oraz 737 zawodów/specjalności. W 83% zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 31% zarejestrowano oferty pracy.

Wykres 2.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁶. Zawody wykazujące równowagę stanowią 69%⁷ ogólnej liczby zawodów (patrz Wykres 2 i Tabela 8). Nie wpływają one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy. W 55% z tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych.

⁵ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

⁶ Patrz str. 5

⁷ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody nie będące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi

Tabela 8. Struktura zawodów według poziomu wykształcenia w Gliwicach w I półroczu 2010 roku

poziom wykształcenia	zawody			
	ogółem*	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	25,8%	1,8%	17,8%	6,2%
średnie techniczne	28,1%	2,8%	18,7%	6,5%
zasadnicze zawodowe	46,0%	5,6%	32,8%	7,6%
bez zawodu	0,14%			0,14%
razem zawodów	100%	10,2%	69,3%	20,5%
	737	75	511	151

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych
 źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Zawody deficytowe stanowiły 10% wszystkich zawodów (patrz Wykres 2 i Tabela 8). W grupie tej utrzymuje się wysoki odsetek zawodów na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego (55% w I półroczu 2010) (patrz Tabela 9). Największy odsetek w grupie zawodów nadwyżkowych, stanowią zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego – 37% (patrz Tabela 9).

Tabela 9. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w Gliwicach w I półroczu 2010 roku

poziom wykształcenia	zawody		
	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	17%	26%	30%
średnie techniczne	28%	27%	32%
zasadnicze zawodowe	55%	47%	37%
bez zawodu			0,66%
razem zawodów	100%	100%	100%
	75	511	151

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tylko 2% wszystkich zawodów stanowiły zawody deficytowe na poziomie wykształcenia wyższego. Zawody nadwyżkowe na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego stanowiły 8% wszystkich zawodów zidentyfikowanych na gliwickim rynku pracy (patrz Tabela 8).

Tabele 10 i 11 przedstawiają 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w Gliwicach w I półroczu 2010 roku.

Tabela 10. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	191,3	191,3	0
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0	17,7	17,7	0
311401	Technik elektronik	0	10,0	10,0	0
723390	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	0	8,7	8,7	0
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0	6,2	6,2	0
341404	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	0	5,2	5,2	0
311302	Technik elektryk	0	4,8	4,8	0
311209	Technik ochrony środowiska	0	4,3	4,3	0
311590	Pozostali technicy mechanicy	0	4,0	4,0	0
913206	Salowa	0	4,0	4,0	0
244105	Socjolog	0	3,7	3,7	0
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0	3,7	3,7	0
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	3,3	3,3	0
244104	Pedagog	0	3,2	3,2	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
743304	Krawiec	0,2	8,0	7,8	0,021
311502	Technik mechanik	0,3	14,5	14,2	0,023
241990	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2	5,8	5,7	0,029
724290	Pozostali elektromonterzy	0,2	5,7	5,5	0,029
312102	Technik informatyk	0,3	9,3	9,0	0,036
743604	Szwaczka	0,2	4,5	4,3	0,037
933104	Robotnik magazynowy	0,2	4,5	4,3	0,037
214903	Inżynier automatyki i robotyki	0,2	3,8	3,7	0,044
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0,3	5,7	5,3	0,059
422103	Pracownik biura podróży	0,2	2,8	2,7	0,059
241102	Ekonomista	0,7	10,7	10,0	0,063
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,3	5,3	5,0	0,063
419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	7,7	7,2	0,065
512202	Kucharz małej gastronomii	0,3	4,7	4,3	0,071
211301	Chemik	0,2	2,2	2,0	0,077
214590	Pozostali inżynierowie mechanicy	0,2	2,2	2,0	0,077

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 12 i 13 przedstawiają 30 najbardziej deficytowych zawodów. Wśród nich tylko cztery (*Doradca personalny* – 241302, *Asystent prawny* – 242901, *Specjalista do spraw konsultingu* – 241911, *Redaktor wydawniczy* - 245107) są na poziomie wykształcenia wyższego.

Tabela 12. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku

(przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
241302	Doradca personalny	8,8	0,2	-8,7	53,000
242901	Asystent prawny	8,2	0,2	-8,0	49,000
346101	Asystent osoby niepełnosprawnej	7,0	0,2	-6,8	42,000
914103	Robotnik gospodarczy	177,0	4,3	-172,7	40,846
241911	Specjalista do spraw konsultingu	5,0	0,2	-4,8	30,000
341201	Agent ubezpieczeniowy	7,8	0,3	-7,5	23,500
341504	Telemarketer	26,7	1,3	-25,3	20,000
821108	Operator obrabiarek zespołowych	8,7	0,7	-8,0	13,000
413190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	4,3	0,3	-4,0	13,000
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	73,2	6,2	-67,0	11,865
513301	Opiekunka domowa	3,8	0,3	-3,5	11,500
741104	Rzeźnik wędliniarz	5,2	0,5	-4,7	10,333
712204	Zbrojarz	4,3	0,5	-3,8	8,667
823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	8,3	1,3	-7,0	6,250
831203	Manewrowy	2,0	0,3	-1,7	6,000
711301	Kamieniarz	1,0	0,2	-0,8	6,000
821107	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3,7	0,7	-3,0	5,500
821190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	1,8	0,3	-1,5	5,500
631190	Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	0,8	0,2	-0,7	5,000
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,8	0,2	-0,7	5,000
341590	Pozostali agenci do spraw sprzedaży [handlowcy]	7,8	1,7	-6,2	4,700

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 13. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w I-półroczu 2010 roku (przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
828115	Monter urządzeń laserowych	8,3	0	-8,3	MAX
414104	Kurier	5,3	0	-5,3	MAX
914290	Pozostali myjący pojazdy i szyby	2,8	0	-2,8	MAX
515101	Strażak	2,5	0	-2,5	MAX
724204	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego	2,0	0	-2,0	MAX
722205	Ślusarz galanterii metalowej	1,7	0	-1,7	MAX
245107	Redaktor wydawniczy	1,3	0	-1,3	MAX
711201	Strzałowy	1,3	0	-1,3	MAX
915108	Kolporter	1,3	0	-1,3	MAX

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- Liczba osób bezrobotnych z terenu Gliwic, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach, na koniec I-półroczu 2010 roku wynosiła prawie 6500.
- Bezrobotne kobiety stanowiły 53% ogółu bezrobotnych.
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%).
- Ponad 40% wszystkich bezrobotnych, stanowią osoby nieposiadające zawodu oraz zarejestrowane w dziewięciu zawodach: *sprzedawca, ślusarz, pracownik biurowy, sprzątaczką, asystent ekonomiczny, robotnik budowlany, technik mechanik, kucharz, murarz.*
- Odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) wynosił 15% ogółu bezrobotnych. Ponad 53% tej grupy osób to kobiety.
- W grupie zawodów o największej liczbie długotrwale bezrobotnych aż siedem (*pracownik biurowy, asystent ekonomiczny, sprzedawca, sprzątaczką, ślusarz i dozorca oraz osoby bez zawodu*) utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku.
- Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- Prawie 6 % absolwentów stanowiły osoby w zawodzie ekonomista.
- Po systematycznym spadku liczby bezrobotnych w latach 2005 – 2008, od I półroczu 2009 roku następuje ponowny wzrost ich liczby.
- W I półroczu 2010 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy prawie 4400 ofert pracy.
- Największe zapotrzebowanie (prawie 25% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu „*Robotnik gospodarczy – 914103*”. Poszukiwany był również „*Pracownik biurowy – 419101*” (9%) oraz *telemarketer - 341504* (około 4%).
- Największa liczba bezrobotnych - podobnie jak w latach poprzednich - była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji „*Przetwórstwo przemysłowe*” (prawie 25%) oraz sekcji „*Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*” (ponad 23% ogółu bezrobotnych).
- Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: „*Edukacja*” (23%), „*Budownictwo*” (prawie 17 % wszystkich ofert).
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano w I półroczu 2010 roku dla Gliwic 279 elementarne grupy zawodowe oraz 737 zawodów/specjalności. W 83% zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 31% zarejestrowano oferty pracy.

- Zawody wykazujące równowagę, niewpływające na zmiany na rynku pracy, stanowią 69% wszystkich zawodów.
- Zawody deficytowe stanowiły 10% wszystkich zawodów.
- Ponad 55% zawodów deficytowych, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.
- W grupie 31 najbardziej deficytowych zawodów tylko cztery (*Doradca personalny – 241302, Asystent prawny – 242901, Specjalista do spraw konsultingu – 241911, Redaktor wydawniczy - 245107*) są na poziomie wykształcenia wyższego.
- Najbardziej poszukiwane zawody deficytowe, to: *doradca personalny, monter urządzeń laserowych, asystent prawny, asystent osoby niepełnosprawnej, robotnik gospodarczy.*
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 21% ogólnej liczby zawodów.
- Największy odsetek zawodów nadwyżkowych stanowią zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.
- Najbardziej nadwyżkową grupą jest grupa osób *Bez zawodu.*